

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 68/2023**

Het Hof verwerpt vrijwel volledig de beroepen tot vernietiging van de COVID Safe Ticket wetgeving, met uitzondering van de Vlaamse regeling voor residentiële opvang van kwetsbare personen

De federale overheid en verschillende deelstaten sloten op 14 juli 2021 een samenwerkingsakkoord over het gebruik van het COVID Safe Ticket dat op 27 september en 28 oktober 2021 werd gewijzigd. Dit samenwerkingsakkoord bevat de regels over het gebruik van het COVID Safe Ticket om toegang te verkrijgen tot bepaalde plaatsen of evenementen tijdens de COVID-19-pandemie. De deelstaten hebben vervolgens het COVID Safe Ticket ingevoerd.

Veertien beroepen zijn ingediend tegen de COVID Safe Ticket wetgeving. Het Hof verwerpt vrijwel volledig de kritiek van de verzoekende partijen. Wel stelt het Hof vast dat het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 geen duidelijke criteria heeft uitgewerkt voor het optioneel inzetten van het COVID Safe Ticket in ziekenhuizen, woonzorgcentra, revalidatieziekenhuizen en voorzieningen voor personen met een handicap. Voor de bezoekers van voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen was het dan ook onvoldoende voorzienbaar of het gebruik van het COVID Safe Ticket al dan niet verplicht was.

1. Context van de zaak

In de context van de COVID-19-pandemie sloten de federale overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie **op 14 juli 2021 een samenwerkingsakkoord**. Dat samenwerkingsakkoord heeft onder meer betrekking op de verwerking van persoonsgegevens die verbonden is aan het gebruik van het **digitaal EU-COVID-certificaat** en van het **COVID Safe Ticket**. Het digitaal EU-COVID-certificaat bevat informatie over de vaccinatie-, test- en/of herstelstatus van de houder. Het COVID Safe Ticket is het resultaat van de lezing van dat certificaat via de COVID Scan-applicatie. Het wordt gebruikt om de toegang tot bepaalde plaatsen of evenementen tijdens de pandemie te regelen.

Oorspronkelijk stond het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 het gebruik van het COVID Safe Ticket toe om de toegang te regelen tot proef- en pilootprojecten en tot massa-evenementen. Het samenwerkingsakkoord werd vervolgens tot tweemaal toe gewijzigd. **Het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021** verlengt de mogelijkheid van het gebruik van het COVID Safe Ticket tot na 30 september 2021 en breidt de mogelijkheid om het COVID Safe Ticket te gebruiken uit voor de toegang tot de horecavoorzieningen, de sport- en fitnesscentra, de handelsbeurzen en congressen, de voorzieningen die behoren tot de culturele sector, de

evenementen- en recreatiesector, de voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen en de dancings en discotheken. **Het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021** brengt op zijn beurt verschillende wijzigingen aan om de gezondheidssituatie doeltreffender te beheren bij de afkondiging van een epidemische noodsituatie in de zin van de wet van 14 augustus 2021 betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie. De deelstaten hebben vervolgens het samenwerkingsakkoord uitgevoerd en het **COVID Safe Ticket ingevoerd**.

Veertien beroepen zijn ingediend tegen de wetgeving over het COVID Safe Ticket. De verzoekende partijen voeren aan dat die wetgeving een schending inhoudt van de **bevoegdheidsverdelende regels** (B.13-B.18), het **verbod de Grondwet te schorsen** (B.19), het **beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie** (B.20-B.34), het **recht op persoonlijke vrijheid**, het recht op **eerbiediging van het privéleven** en het recht op **bescherming van persoonsgegevens** (B.35-B.58), de **rechten van het kind** en de **rechten van personen met een handicap** (B.59-B.62), het **recht op maatschappelijke en culturele ontplooiing** (B.63-B.65), de **vrijheid van vergadering en vereniging** (B.66-B.68), het **rechtszekerheidsbeginsel** en het **beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten** (B.69-B.72), het **eigendomsrecht** (B.73-B.74) en het **recht op een eerlijk proces** (B.75-B.77).

2. Onderzoek door het Hof

2.1. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (B.20-B.34)

De **verzoekende partijen bekritisieren** dat de COVID Safe Ticket wetgeving **discriminerend zou zijn voor niet-gevaccineerde personen** aangezien zij veel moeilijker een COVID Safe Ticket zouden kunnen verkrijgen dan gevaccineerde personen en aangezien de testverplichting geldt voor alle niet-gevaccineerde personen ongeacht hun financiële situatie. De verzoekende partijen zijn van mening dat de invoering van het COVID Safe Ticket een verdoken vaccinatieplicht uitmaakt.

Het Hof stelt vast dat de **invoering van het COVID Safe Ticket** beoogde de verdere **verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken** en rekening te houden met de **heropstart van activiteiten**. Hoewel het verhogen van de vaccinatiegraad een neveneffect kan zijn van de invoering van het COVID Safe Ticket, hebben de wetgevers in wezen **geen vaccinatieplicht** ingevoerd. Dit vloeit ook voort uit het feit dat het COVID Safe Ticket niet enkel op basis van een vaccinatiecertificaat kan worden verkregen, maar ook op basis van een test- en herstelcertificaat. Volgens de beschikbare **wetenschappelijke kennis** lopen gevaccineerde, geteste of herstelde personen een kleiner risico om mensen met het coronavirus COVID-19 te besmetten. De verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat de adviezen die zij aanvoeren om die zienswijze te betwisten, betrouwbaarder zijn dan het wetenschappelijk onderzoek waarop de wetgevers hebben gesteund.

Ongeacht of het nu gaat om een **vaccinatie-, herstel- of testcertificaat**, moeten personen stappen ondernemen om een COVID Safe Ticket te verkrijgen. De korte geldigheidsduur van een negatieve diagnosetest valt te verklaren doordat die niet aantoonde dat de persoon immuniteit tegen COVID-19 heeft ontwikkeld, in tegenstelling tot het vaccinatie- of herstelcertificaat.

Het Hof oordeelt dat de bestreden wetgeving **niet onevenredig** is in het licht van de nagestreefde doelstelling. Het COVID Safe Ticket kan immers niet enkel worden bekomen op grond van een vaccinatiecertificaat, maar ook op grond van een herstel- of testcertificaat. Het is dus ook beschikbaar voor personen die zich niet wensen of, zeer uitzonderlijk, zich niet

kunnen laten vaccineren. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, vormt de testverplichting geen overdreven organisatorische of financiële last. De toepassing van het COVID Safe Ticket is voorts beperkt in de tijd en tot bepaalde evenementen, voorzieningen en gelegenheden waar het alternatief een algehele sluiting van deze sectoren zou zijn.

Voor het overige **verwerpt** het Hof **ook de kritiek** van de verzoekende partijen dat de bestreden wetgeving discriminerend zou zijn in zoverre (1) het van toepassing is op de horeca en niet op balletscholen (B.25); (2) 12- tot 15-jarigen de COVID Safe Ticket applicatie niet zelf zouden kunnen downloaden (B.27); (3) de regeling van overheidsaansprakelijkheid in geval van ernstige bijwerkingen en van de beperkingen bij een weigering om zich te vaccineren, zou verschillen van die van wettelijk verplichte vaccins (B.28).

2.2. Het recht op persoonlijke vrijheid, de eerbiediging van het privé- en gezinsleven en de bescherming van persoonsgegevens (B.35-B.58)

Volgens de verzoekende partijen schendt het verplicht gebruik van het COVID Safe Ticket het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven.

Het Hof erkent dat het moeten voorleggen van een **COVID Safe Ticket** om toegang te krijgen tot bepaalde plaatsen en voorzieningen, een **inmenging** kan inhouden in het **recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven**.

De Belgische Staat heeft evenwel de **verplichting om passende maatregelen te nemen ter bescherming van het leven en de gezondheid van eenieder**. De Covid-19-pandemie wordt gekenmerkt door een hoog reproductiegetal en een hoog aantal asymptomatische patiënten die niettemin superverspreiders kunnen zijn. Zonder sanitaire maatregelen kent zij dan ook een zeer snelle exponentiële verspreiding. Van patiënten die wel symptomen ontwikkelen, moet een substantieel aantal worden gehospitaliseerd, waarvan een aanzienlijk aantal intensieve zorg nodig heeft of zelfs overlijdt.

Aangezien **uit wetenschappelijke studies blijkt dat recent gevaccineerde, herstelde of geteste personen veel minder kans hebben om een persoon te besmetten**, kon de wetgever oordelen dat het gebruik van een COVID Safe Ticket **noodzakelijk** is om het leven en de gezondheid van de betrokken personen zelf en van andere personen in de samenleving te beschermen, alsook te vermijden dat activiteiten opnieuw moeten worden beperkt of sectoren moeten worden gesloten.

Wel moet de wetgeving **voldoende voorzienbaar en duidelijk** zijn. Het Hof stelt vast dat het **decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 geen duidelijke criteria heeft uitgewerkt voor het optioneel inzetten van het COVID Safe Ticket in ziekenhuizen, woonzorgcentra, revalidatieziekenhuizen en voorzieningen voor personen met een handicap**. Het decreet verduidelijkt niet in welke situaties die voorzieningen voor de residentiële opvang van kwetsbare personen het COVID Safe Ticket kunnen inzetten en op welke categorieën van personen het niet van toepassing is. De regeling is dan ook **onvoldoende voorzienbaar voor bezoekers** en is in strijd met het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven.

Daarnaast verwerpt het Hof de kritiek van de verzoekende partijen dat de bestreden wetgeving het recht op persoonlijke vrijheid, de eerbiediging van het privé- en gezinsleven en de bescherming van persoonsgegevens zou schenden doordat het (1) het recht op toegang tot het toilet niet zou waarborgen (B.45.3) (2) niet zou voorzien in een voorafgaande rechterlijke toets om een weigering van toegang tot een plaats te betwisten (B.45.4); (3) afbreuk zou doen

aan het beginsel van minimale gegevensverwerking, rechtmatigheid, integriteit en vertrouwelijkheid (B.50-B.54.4); (4) geen enkele technische beperking zou voorzien om te verhinderen dat onbevoegden het COVID Safe ticket kunnen lezen (B.55); (5) niet zou verhinderen dat de overheid de houders van het COVID Safe Ticket kunnen volgen (B.56.1-B.57).

3. Besluit

Het Hof **vernietigt artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021** in zoverre het niet voorziet in criteria en uitzonderingen die het voor bezoekers van voorzieningen voor de residentiële opvang van kwetsbare personen voorzienbaar maken of het gebruik van een COVID Safe Ticket al dan niet verplicht is. **Voor het overige verwerpt het Hof de beroepen.**

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)